

Posudek na diplomovou práci

ŠPAČEK, Ondřej (2009): *Sousedství v pražských lokalitách*. Univerzita Karlova v Praze. Přírodovědecká fakulta. Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje. 90 stran.

Diplomová práce Ondřeje Špačka je vytvořena na pomezí geografie a sociologie, využívá kombinaci kvantitativního a kvalitativního hodnocení sousedství v šesti vybraných pražských lokalitách.

Teoretická část práce je na vysoké úrovni, autor vytváří vlastní koncept sousedství s využitím tzv. lokální struktury. Text je velmi inspirativní a vzbuzuje řadu otázek (na některé z nich by mohl autor odpovědět v diskusi). Pro *empirickou geografickou* práci je podle mého názoru vymezení místa a sousedství přinejmenším problematické. Je otázkou, proč autor pomíjí a nediskutuje zejména význam fyzického (přírodního, ale i člověkem vytvořeného) prostředí a do značné míry redukuje i rozsah sociálního prostředí na výsledek jednání aktérů. Taková definice místa by znamenala např. neexistenci lokální struktury mimo ekumenu. Za zvážení by potom možná stálo využití odlišného termínu než je „lokální struktura“.

Zejména pro analytické účely by bylo vhodné lokální strukturu vnitřně členit a poznávat její jednotlivé části. Z čeho se skládá, jaký je její vztah k materiálnímu a sociálnímu prostředí, k sousedství apod.?

V empirické části zaměřené na sociální kontakty ve vybraných čtvrtích autor interpretuje výsledky terénní práce obecně na celou populaci hodnocených území a zapomíná na specifický výběr respondentů šetření (např. u srovnání výzkumů ze 70. let a vlastní terénní práce a na jiných místech). Na druhou stranu, výzkum představuje po dlouhé době pokus o srovnání sociálních vztahů na příkladech rozdílných typů pražských lokalit, čímž navazuje na klasické práce sociologů ze 70. a 80. let. Práce přináší v empirické části mnoho cenných poznatků opřených o dobře provedené dotazníkové šetření.

Provázanost teoretické a empirické části je pouze částečná. Rozsah obou částí věnovaný vymezení sousedství a hodnocení vztahů v sousedství je nevyvážený. Zatímco teoretická část je převážně zaměřena na definování sousedství, empirická část se tomuto tématu již téměř nevěnuje, resp. využívá zcela odlišné (tradiční) přístupy k delimitaci. Jakým způsobem by se prakticky dalo vymezit sousedství definované autorem práce v teoretické části v reálném prostředí Prahy?

Otázka jak ovlivňuje odlišné fyzické a sociální prostředí charakter jednání a chování lidí a jak toto chování zpětně utváří sousedství zůstává však nezodpovězena. Popis příčinných mechanismů a příklady konkrétních sociálních kontaktů by se v práci využívající případových studií mohly objevit.

Z formálního hlediska je práce na dobré úrovni, s pouze několika drobnými chybami, má logickou strukturu. Práce s literaturou je výborná v teoretické části, chybí v ní několik prací z minulých empirických výzkumů sousedství z poslední doby (Potočný, Bernard, Gondová-Doležalová, Puldová a Zelendová, Vacková a Galčanová), citovány mohly být i některé další články z monotematického čísla Sociologického časopisu z roku 1977.

V práci studenta významně oceňuji samostatnost v uchopení tématu i při zpracování diplomové práce a zapojení do širšího výzkumu URRLab. Práce podnítila diskusi nad různými teoretickými přístupy při studiu sousedství

Práci doporučuji k obhajobě.

Ve Skřivanech, 18.5.2009

RNDr. Martin Ouředníček, Ph.D.
vedoucí diplomové práce